

08. පුද්ගලයෙකු ව්‍යවසායකයෙකු වීමෙන් ලැබිය හැකි ප්‍රතිලාභයකි
 (1) ස්ථිර ආදායමක් ලැබීම. (2) වගකීම සීමා සහිත වීම.
 (3) අවිනිශ්චිතතා මගහරවා ගත හැකි වීම. (4) කාර්යයන්හි විවිධත්වයක් ඇති වීම.
09. වැඩි වශයෙන් ව්‍යවසායකයන් බිහිවීමට පදනම සපයන ව්‍යාපාර වර්ගය වන්නේ කුඩා ව්‍යාපාරයයි. එවැනි ව්‍යාපාර බිහිවීමට බලපාන වැදගත් කරුණක් වන්නේ,
 (1) රජයේ උදව් උපකාර ලැබිය හැකි වීම.
 (2) වෙළඳපොළ හිදැස හඳුනාගෙන ව්‍යාපාර අවස්ථා සඳහා පිවිසිය හැකි වීම.
 (3) තීරණ ගැනීමේ පහසුව.
 (4) බලපෑම් කිරීමේ හැකියාව වැඩි වීම.
10. ව්‍යවසායකයෙකුට කළමනාකරුගේ භූමිකාව ඉටුකිරීමේදී වැඩි වශයෙන් අවශ්‍ය වන කුසලතා වනුයේ,
 (1) සංකල්පනාත්මක කුසලතාවයි. (2) උපදේශන කුසලතාවයි.
 (3) මානව කුසලතාවයි. (4) කණ්ඩායමක් ලෙස කටයුතු කිරීමේ කුසලතාවයි.
11. ව්‍යවසායකයෙකු තම ව්‍යාපාර පරිසරය අධ්‍යයනය කළ යුත්තේ,
 (1) පරිසරයේ අවදානම් සහගත අවස්ථා මගහරවා ගැනීමටයි
 (2) ව්‍යාපාරික දුර්වලතා වර්ධනය කර ගැනීමටයි.
 (3) තරඟකාරීත්ව අඩු කරවා ගැනීමටයි.
 (4) පරිසර වෙනස්වීම් වලට උචිත උපාය මාර්ග තීරණ කිරීමටයි.
12. ව්‍යාපාරයක අභ්‍යන්තර පරිසරයට අයත් සාධක පමණක් ඇතුළත් පිළිතුරු වන්නේ,
 (1) අයිතිකරුවෝ, කළමණාකරුවෝ, සේවකයෝ, ප්‍රජාව.
 (2) අයිතිකරුවෝ, කළමණාකරුවෝ, සේවකයෝ, සම්පත්.
 (3) අයිතිකරුවෝ, කළමණාකරුවෝ, සම්පත්, රජය.
 (4) අයිතිකරුවෝ, සේවකයෝ, ප්‍රජාව, රජය.
13. පහත දැක්වෙන්නේ ව්‍යාපාර පරිසරය පිළිබඳව සඳහන් ප්‍රකාශ කිහිපයකි.
 A. ව්‍යාපාරයක අභ්‍යන්තර පරිසර අධ්‍යයනයෙන් එහි ශක්තීන් හඳුනාගත හැක.
 B. බාහිර පරිසර අධ්‍යයනයෙන් හඳුනාගත හැක්කේ ව්‍යාපාරයේ දුර්වලතාවන්ය.
 C. ගනුදෙනු කරුවන් ව්‍යාපාරයේ අභ්‍යන්තර පරිසරයට අයත් සාධකයකි.
 D. සේවා නියුක්තිය අයත් වන්නේ ආර්ථික පරිසර සාධක යටතටය.
- ඉහත ප්‍රකාශ අතරින් නිවැරදි ප්‍රකාශ පමණක් ඇතුළත් පිළිතුර වන්නේ
 (1) A හා B (2) AC හා B (3) A හා D (4) B හා C
14. ඉදිකිරීම් කර්මාන්ත ඇතුළත් වන්නේ ආර්ථිකයේ කුමන ව්‍යාපාර අංශයට ද,
 (1) ප්‍රාථමික අංශයට. (2) ද්විතීයික අංශයට. (3) තෘතීයික අංශයට. (4) සේවා අංශයට.
15. ව්‍යාපාරයක් ආරම්භ කිරීමේදී ගතයුතු තීරණ අතර අදාලකර ගත නොහැකි තීරණයක් වන්නේ.
 (1) ව්‍යාපාරයට පදනම් වන භාණ්ඩය හෝ සේවාව කුමක් ද?
 (2) ව්‍යාපාරය පිහිටුවන ස්ථානය කෙබඳු ද?
 (3) අධික ලාභ ලැබිය හැකි ද?
 (4) තරඟයේ ස්වභාවය කොබඳු ද?
16. ව්‍යාපාර ආයතන වල තොරතුරු පිළිබඳව උනන්දු වන අභ්‍යන්තර මෙන්ම බාහිර පාර්ශවයන් ද සිටී. එම තොරතුරු බාහිර පාර්ශවයන්ට වැදගත් විය හැක්කේ,
 (1) ණය ආපසු ලබා ගැනීම හා සේවක ආරක්ෂිත භාවය පිළිබඳ විශ්වාසය හඳුනාගැනීමට.
 (2) කළමනාකරණ තීරණ ගැනීමට හා ප්‍රතිලාභ දැන ගැනීමට.
 (3) ණය සැපයුම් ආයෝජන තීරණ ගැනීමට හා ඒවායේ සුරක්ෂිතභාවය ඇගයීම.
 (4) සේවකයන්ගේ වැටුප් ගෙවීම හා ව්‍යාපාරික නෛතික අවශ්‍යතා සපුරාලීම.
17. ජංගම දුරකථන වෙළඳපොළට නව ස්මාර්ට් දුරකථනයක් හඳුන්වාදීම,
 (1) පවතින භාණ්ඩයක් පවතින වෙළඳපොළට ඉදිරිපත් කිරීමයි.
 (2) පවතින භාණ්ඩයක් නව වෙළඳපොළට ඉදිරිපත් කිරීමයි.
 (3) නව භාණ්ඩයක් පවතින වෙළඳපොළට ඉදිරිපත් කිරීමයි.
 (4) නව භාණ්ඩයක් නව වෙළඳපොළට ඉදිරිපත් කිරීමයි.

18. SCAMPER ආකෘතියට අනුව පිළිවෙළහි හෝ උපාංග වල වෙනසක් ඇති කිරීම,
 (1) ආදේශ කිරීම වේ. (2) යළි සකස් කිරීම වේ. (3) ඉවත් කිරීම වේ. (4) සම්බන්ධ කිරීම වේ.
19. ඉලක්ක පාරිභෝගිකයන් තෘප්තිමත් කිරීම සඳහා භාණ්ඩ ඉදිරිපත් කිරීමේදී නිෂ්පාදකයා අවදානය, යොමු කළ යුතු අවදානම සාධකය වන්නේ
 (1) ඉලක්ක පාරිභෝගිකයාගේ අදායම් මට්ටමයි.
 (2) තරඟකරුවන් ඉදිරිපත් කරන භාණ්ඩය පිළිබඳවයි.
 (3) ප්‍රජා පරිසරයේ වෙනස් වීම් පිළිබඳවයි.
 (4) ඉලක්ක පාරිභෝගිකයාගේ අවශ්‍යතා හා වුවමනා පිළිබඳවයි.
20. ව්‍යාපාර අදහසක් මතු විය හැකි මූලාශ්‍රයක් ලෙස සැලකිය නොහැක්කේ,
 (1) තාක්ෂණික වෙනස් කම් තුළින් (2) විනෝදාංශ තුළින්.
 (3) ජනමාධ්‍ය තුළින් (4) වෙළඳ පොළ සමීක්ෂණ මගින්.
21. ශ්‍රී ලංකාවේ එක්තරා ජන මාධ්‍ය ආයතනයක් රියැලිටි (Reality) වැඩ සටහන් හඳුන්වා දුන් පසු අනෙකුත් ආයතනද එවැනි වැඩ සටහන් හඳුන්වා දෙමින් ජනප්‍රියත්වය ලබා ගැනීමට උත්සාහ කරන ලදී. ව්‍යාපාර අදහස් මූලාශ්‍ර යටතේ මෙය අයත් වන්නේ
 (1) ජනමාධ්‍ය මගින් අදහස් මතු වීමටය
 (2) නිර්මාණශීලී චින්තන හැකියා තුළින් අදහස් මතු වීමටය.
 (3) සැපයුම් කරුවන් ඇසුරින් අදහස් මතු වීමටය.
 (4) තරඟකාරීත්වය අධ්‍යයනය තුළින් අදහස් මතු වීමටය.
22. සෑම ව්‍යාපාර අදහසක්ම ව්‍යාපාර අවස්ථාවක් නොවේ, ව්‍යාපාර අදහසකින් අවස්ථාවක් වෙන්කර හඳුනාගත හැකි ලක්ෂණයක් වන්නේ
 (1) ප්‍රායෝගික ක්‍රියාවට නැංවිය හැකි වීම. (2) විවෘත වීම.
 (3) සුලභ වීම. (4) හඳුනා ගැනීම පහසු වීම.
23. හොඳ ව්‍යාපාර අවස්ථාවක් තෝරා ගැනීමේ දී ප්‍රථමයෙන් සිදු කළ යුත්තේ
 (1) ශුද්ධතාව විශ්ලේෂණයයි. (2) සාර්ව විශ්ලේෂණයයි.
 (3) සුක්ෂ්ම විශ්ලේෂණයයි. (4) පරිසර විශ්ලේෂණයයි.
24. ව්‍යාපාර අනෙකුත් තරඟකාරී ව්‍යාපාර වලින් වෙනස් වන ආකාරය දැක්වෙන්නේ,
 (1) අලෙවි සැලැස්මෙහිය. (2) විධායක සාරාංශයේය.
 (3) පරිපාලන සැලැස්මෙහිය. (4) මූල්‍ය සැලැස්මෙහිය.
25. අලෙවි මිශ්‍රය නිවැරදිව දැක්වෙන පිලිතුර තෝරන්න
 (1) මිල, ස්ථානය, ප්‍රවර්ධනය, සේවා (2) නිෂ්පාදනය, මිල, ස්ථානය, ප්‍රචාරණය.
 (3) මිල, ස්ථානය, ප්‍රචාරණය, ප්‍රවර්ධනය (4) නිෂ්පාදනය, මිල, ස්ථානය, ප්‍රවර්ධනය.
26. ව්‍යාපාරිකයා තම නිෂ්පාදනය පාරිභෝගිකයා වෙත ළඟා කිරීම සඳහා උචිත උපාය මාර්ග සලකා බලන්නේ
 (1) මිල මිශ්‍රය යටතේය. (2) ස්ථාන මිශ්‍රය යටතේය.
 (3) නිෂ්පාදන මිශ්‍රය යටතේය. (4) ප්‍රවර්ධන මිශ්‍රය යටතේය.
27. ප්‍රචාරණය හා ප්‍රවර්ධනය වෙනුවෙන් ව්‍යාපාරය දරන වියදම් ඇතුළත් වන්නේ
 (1) පරිපාලන සැලැස්මෙහිය (2) මූල්‍ය සැලැස්මෙහිය
 (3) අලෙවි සැලැස්මෙහිය (4) නිෂ්පාදන සැලැස්මෙහිය
- කුරුණෑගල රත්මල්ගම ප්‍රාදේශයේ ජනගහනය 50000 වන අතර ඔවුන් ගෙන් 50% ක් දිනකට වරක් නැවුම් පළතුරු යුෂ විඳවීරුවක් පානය කරයි.
28. ඉහත සඳහන් කල ප්‍රදේශයේ පළතුරු බීම ව්‍යාපාරිකයන්ගේ ඉලක්ක පාරිභෝගික කණ්ඩායම,
 (1) 25000 කි. (2) 50 000 කි. (3) 75 000 කි. (4) 10 000 කි.
29. රත්මල්ගම ප්‍රදේශයේ පළතුරු බීම සඳහා ඇති මුළු ඉල්ලුම කොපමණ ද?
 (1) 50 000 (2) 5000 (3) 25 000 (4) 35 000
30. ආයතනයක පහත දැක්වෙන ඒවායින් කුමක් නිෂ්පාදන ස්ථාවර වත්කමක් වේද,
 (1) ඉඩම්. (2) යන්ත්‍රසූත්‍ර (3) අමුද්‍රව්‍ය. (4) මෝටර් වාහන.

31. ආයතනයක අංශ බෙදී ඇති ආකාරයත් ඒ අනුව ඇතිකල තනතුරු හා ඒවායේ පෙළගැස්මත් දැක්වෙන්නේ,
 (1) පරිපාලන සැලැස්ම මගිනි (2) මූල්‍ය සැලැස්ම මගිනි
 (3) විධායක සාරාංශ මගිනි (4) සංවිධාන සටහන මගිනි
32. මූල්‍ය සැලැස්මක අන්තර්ගත කොටසක් නොවන්නේ,
 (1) සේවක වැටුප් හා වෙනත් (2) මුළු ආයෝජන ඇස්තමේන්තුව.
 (3) මුදල් ගලායාම් හා ගලා ඒම් ලේඛනය. (4) ව්‍යාපාර ප්‍රතිඵල ගණනය.
33. පහත දැක්වෙන්නේ ව්‍යාපාරයක් විසින් දරන ලද වියදම් ලැයිස්තුවකි.
 A - විදුලි සබඳතාව ලබා ගැනීමේ වියදම් B - යන්ත්‍ර මිලට ගැනීමේ වියදම්
 C - වෙළඳ පොළ සමීක්ෂණ වියදම් D - සැලසුම් සකස් කිරීමේ වියදම්

මේ අතරින් ව්‍යාපාරයක් ආරම්භ කිරීමට පෙර වියදම් වනුයේ

- (1) A හා B ය. (2) B හා D ය. (3) B පමණි. (4) AC හා D ය.

34. ව්‍යාපාරයක් ආරම්භ කිරීමට ප්‍රථම පිළියෙල කරන ඇස්තමේන්තු ගත මුදල් ගලා ඒම් හා මුදල් ගලා යාම් ඇතුලත් කොට සකස් කරනු ලබන ප්‍රකාශය ,
 (1) ආදායම් ප්‍රකාශයයි. (2) මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශයයි
 (3) මූල්‍ය තත්වය ප්‍රකාශයයි. (4) මුළු ආයෝජන ඇස්තමේන්තුවයි.
35. ව්‍යාපාර කටයුතු දෛනිකව පවත්වාගෙන යාමට අවශ්‍ය වන අරමුදල හැඳින්වෙන්නේ
 (1) ආරම්භක ප්‍රාග්ධනය ලෙස. (2) කාරක ප්‍රාග්ධනය ලෙස.
 (3) ස්ථාවර වත්කම් ලෙස. (4) මුළු ආයෝජනය ලෙස.
36. නිශ්චිත කාලපරිච්ඡේදයක් තුළ ව්‍යාපාරයේ මුදල් ගලා ඒම් හා මුදල් ගලා යාම් අතර වෙනස
 (1) මුදල් ශේෂයයි. (2) ප්‍රාග්ධනයයි. (3) ලාභයයි. (4) ආදායමයි.

37. පහත දැක්වෙන්නේ මල් පෝච්චි නිපදවන ව්‍යාපාරයක මාසික තොරතුරු වේ.

විකුණුම් ආදායම	රු. 150 000
මුළු නිෂ්පාදන පිරිවැය	රු. 50 000
මුළු නිෂ්පාදන නොවන පිරිවැය	රු. 25 000

මෙම ව්‍යාපාරයේ අපේක්ෂිත ප්‍රතිඵලය වන්නේ

- (1) රු. 100 000 (2) රු. 150 000 (3) රු. 75 000 (4) රු. 150 000

38. හිමිකාරිත්වය පදනම් කර ගනිමින් ව්‍යාපාර සංවිධාන වර්ගකල හැකි ආකාර වන්නේ,
 (1) ප්‍රාථමික හා ද්විතියික ලෙස. (2) නිමැවුම් හා සේවා ලෙස
 (3) පෞද්ගලික අංශය හා රාජ්‍ය අංශය ලෙස. (4) දේශීය හා විදේශීය ලෙස.
39. රාජ්‍ය අංශයේ ව්‍යාපාරයක් ලෙස හඳුනා ගත හැක්කේ
 (1) හවුල් ව්‍යාපාර (2) සමාගම් (3) කේවල ස්වාමී ව්‍යාපාර (4) දෙපාර්තමේන්තු
40. අවශ්‍ය වූ විටක හවුල් ව්‍යාපාරයක් ලියා පදිංචි කල යුත්තේ,
 (1) 1918 ව්‍යාපාර නාම ආඥා පනත යටතේය. (2) 1890 හවුල් ව්‍යාපාර ආඥාපනත යටතේය.
 (3) 2007 අංක 07 සමාගම් පනත යටතේය. (4) 1840 වංචා වැලැක්වීමේ ආඥාපනත යටතේය.

වයඹ පළාත් අධ්‍යාපන දෙපාර්තමේන්තුව
දෙවන වාර පරීක්ෂණය 2018

11 ශ්‍රේණිය **ව්‍යවසායකත්ව අධ්‍යයනය - II** කාලය ජූල 02 යි.

නම/ විභාග අංකය:

- පළමු ප්‍රශ්නය ඇතුළුව ප්‍රශ්න පහකට පිළිතුරු සපයන්න.
- පළමු ප්‍රශ්නයට ලකුණු 20 යි. තෝරා ගන්නා අනෙක් ප්‍රශ්නයකට ලකුණු 10 බැගින් හිමි වේ.

(01) පහත දී ඇති සිද්ධිය හොඳින් කියවා (i) සිට (x) දක්වා ඇති ප්‍රශ්න වලට පිළිතුරු සපයන්න.

සුනිල් වයස අවුරුදු 30 ක තරුණයෙකි. පියාගේ ආභාෂයෙන් ඇඳුම් මැසීම පිළිබඳව හැකියාවක් ඇති ඔහු සුනිල් ටේලර්ස් නමින් ව්‍යාපාරයක් ආරම්භ කරන ලදී. නමා ඉතිරි කරගත් මුදල් යොදවා මහන මැෂින් කිහිපයක් මිලටගත් ඔහු තම නිවසේ කොටසක ව්‍යාපාරය ආරම්භ කරන ලදී. කමිස මැසීම ඔහුගේ ප්‍රධාන ව්‍යාපාර කාර්යය විය. කමිස 20 ක් මැසීමට ඔහුට හා ඔහුගේ සේවකයාට වැය වන පිරිවැය පහත දැක්වේ.

මීටරයක් රු. 300 බැගින් රෙදි මීටර්	30 යි
1 ක් රු. 50 බැගින් නූල් පන්දු	4 යි
1 ක් රු. 2 බැගින් බොත්තම්	150 යි
මීටරයක් රු. 50 බැගින් ස්ටිප් මීටර්	6 යි
විදුලි වියදම රු.	1000 යි
නඩත්තු වියදම් රු.	1000 යි

සමස්තයක් මැසීම සඳහා සේවකයාට රු. 200 ක මුදලක් ගෙවන අතර සේවකයා කමිස 10 ක් මසනු ලබයි.

- ව්‍යාපාර සංවිධානයක් යනු කුමක් ද?
- සුනිල්ගේ ව්‍යාපාරය කවර ව්‍යාපාර සංවිධාන වර්ගයට අයත් ද?
- සුනිල්ගේ ව්‍යාපාරය ලියාපදිංචි කළ යුතුයැයි ඔබ සිතන්නේ ද? ඔබේ පිළිතුරට හේතු දක්වන්න.
- සුනිල්ගේ ව්‍යාපාරය සතු නිෂ්පාදන ස්ථාවර වත්කම් නම් කරන්න.
- නිෂ්පාදන පිරිවැය ගණනය කරන ආකාරය සමීකරණයක් ඇසුරින් දක්වන්න.
- ඉහත සිද්ධියට අනුව කමිස 20 සඳහා ද්‍රව්‍ය පිරිවැය කොපමණ ද?
- කමිස 20 ක් මැසීම සඳහා යන ශ්‍රම පිරිවැය කොපමණ ද?
- කමිස 20 ක් මැසීම සඳහා යන වෙනත් පිරිවැය කොපමණ ද?
- කමිස 20 මැසීමට වැයවන මුළු පිරිවැය කොපමණ ද?
- කමිසයක ඒකක පිරිවැය කොපමණ ද?

(ලකුණු 2 × 10 = 20)

- (02) i. භාණ්ඩ හා සේවා නිෂ්පාදනයේ දී යොදාගනු ලබන සම්පත් වර්ග කරන ප්‍රධාන නිෂ්පාදන සාධක 4 නම් කරන්න.
- ii. නවෝත්පාදනය සඳහා පදනම් වන මූලාශ්‍ර හතරක් නම් කරන්න.
- iii. ව්‍යාපාරවල දැකිය හැකි ගති ලක්ෂණ 4 ක් නම් කරන්න.
- iv. ව්‍යාපාරිකයා හා ව්‍යවසායකයා අතර සමානකම් 4 ක් ලියන්න.
- v. රැකියා නියුක්තිකයෙකු වීමට වඩා ව්‍යවසායකයෙකු වීමෙන් අත්කරගත හැකි ප්‍රතිලාභ 4 ක් සඳහන් කරන්න.

(ලකුණු 02 x 05 = 10)

- (03) I. කුඩා පරිමාණ ව්‍යාපාර ආශ්‍රිතව දැකිය හැකි ශක්තීන් හතරක් සඳහන් කරන්න.
- ii. ව්‍යවසායකත්ව කාර්යයේ නියැලීමේ දී ව්‍යවසායකයෙකු වර්ධනය කරගත යුතු මූලික කුසලතාවක් වන තාක්ෂණික කුසලතාව යන්න කෙටියෙන් පැහැදිලි කරන්න.
- iii. අතීත ව්‍යාපාර පරිසරයට වඩා නූතන ව්‍යාපාර පරිසරය තුළ ප්‍රභල වෙනස් කම් රාශියක් සිදුවී ඇත. මසේ නූතන ව්‍යාපාර පරිසරය තුළ ඇති වෙනස්කම් හතරක් සඳහන් කරන්න.
- iv. ව්‍යාපාරයක ආසන්න පරිසරය බලවේග හතරක් සඳහන් කරන්න.
- v. පරිසරය තුළින් ලබාගන්නා ස්වාභාවික සම්පත් වල ස්වරූපය වෙනස්වීම් වලට භාජනය කිරීමේ නිරතව සිටින ද්විතියික අංශයට අයත් කර්මාන්ත වර්ග දෙක සඳහන් කරන්න.

(ලකුණු 02 x 05 = 10)

- (04) i. නව ව්‍යාපාරයක් සඳහා අනුගමනය කළ හැකි සාර්ථක පිවිසුම් උපායමාර්ග 2 ක් ලියන්න.
- ii. ව්‍යාපාර අදහස සහ ව්‍යාපාර අවස්ථාව අතර වෙනස්කම් දෙකක් සඳහන් කරන්න.
- iii. සාර්ව විශ්ලේෂණයේදී සලකා බලන සාධක 4 ක් ලියන්න.
- iv. හොඳ ව්‍යාපාර අදහසක ලක්ෂණ 4 ක් සඳහන් කරන්න.
- v. ව්‍යාපාරයක් ආරම්භ කිරීමේදී සලකා බැලිය යුතු සාධක 4 ක් සඳහන් කරන්න.

(ලකුණු 02 x 05 = 10)

- (05) i. ව්‍යාපාරයකට ව්‍යාපාර සැලැස්මක් සකස් කර නොගැනීමෙන් මුහුණ පෑමට සිදුවන ගැටළු හතරක් සඳහන් කරන්න .
- ii. අලෙවි සැලැස්මක අන්තර්ගත විය යුතු කොටස් හතරක් සඳහන් කරන්න.
- iii. ව්‍යාපාර ආයතනයකට භාවිතා කළ හැකි අලෙවි ස්ථාවර වත්කම් සඳහා උදාහරණ හතරක් සඳහන් කරන්න.
- iv. තේ කෝප්පයක් සකස් කර ගැනීම නිදසුනක් ලෙස ගෙන එහි නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලිය රූප සටහනකින් දක්වන්න.
- v. ව්‍යාපාර ආයතනයක මූලික කාර්යයන් ඉටුකර ගැනීම සඳහා බෙදා ඇති අංශ සඳහා ඇති කර ගත හැකි පිරිපාලන තනතුරු හතරක් සඳහන් කරන්න.

ලකුණු 02 x 05 = 10)

- (06) i. මූල්‍ය සැලැස්මක් පිළියෙල කිරීමෙන් ව්‍යවසායකයෙකුට අත්කරගත හැකි ප්‍රයෝජන 4 ක් ලියන්න. (ල. 02)
- ii. ව්‍යාපාරයක් ආරම්භ කිරීමට පෙර දැරීමට සිදුවන වියදම් හතරක් සඳහන් කරන්න. (ල. 02)
- iii. පාසල් උපකරණ අලෙවි සැලකිලි ආරම්භ කිරීමට නියමිත දසුන්ගේ ව්‍යාපාරයේ ව්‍යාපාර සැලැස්මෙන් පළමු වර්ෂය සඳහා උපුටාගත් තොරතුරු පහත දැක්වේ.

	රු.
දසුන් යෙදූ මුදල	100 000
අපේක්ෂිත අලෙවි ආදායම	90 000
බැංකුණය ගැනීම	50 000
විදුලි බිල ගෙවීම	5 000
ණය හිමියන්ට ගෙවීම්	10 000
ණය ගැති ලැබීම්	8 000
සේවක වැටුප්	30 000
තොග ගැණුම්	60 000
ණය වාරික හා පොලී ගෙවීම්	35 000
ගොඩනැගිලි කුලී	6 000

දසුන්ගේ ව්‍යාපාරයේ පළමු වර්ෂය සඳහා ඇස්තමේන්තුගත මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශය පිළියෙල කරන්න. (ල. 06)

- (07) i. ඕනෑම ව්‍යාපාර සංවිධානයක පොදුවේ දක්නට ලැබෙන ලක්ෂණ 4 ක් සඳහන් කරන්න. (ලකුණු 02)
- ii. හවුල් ව්‍යාපාර වල දැකිය හැකි සීමා 4 ක් සඳහන් කරන්න. (ලකුණු 02)
- iii. පහත සඳහන් වන්නේ රන්සිරි ව්‍යාපාරයේ ව්‍යාපාර සැලැස්මෙන් පළමු වර්ෂය සඳහා උපුටාගත් තොරතුරු වේ.

අයිතම	වටිනාකම
විකුණුම් ආදායම	300 000
අමුද්‍රව්‍ය පිරිවැය	100 000
වෙනත් නිෂ්පාදන පිරිවැය	10 000
ශ්‍රම පිරිවැය	60 000
පරිපාලන වියදම්	40 000
මූල්‍ය පිරිවැය	20 000
විකිණීම් හා බෙදාහැරීමේ වියදම්	15 000

ඉහත තොරතුරු ඇසුරින් රන්සිරි ව්‍යාපාරයේ පළමු වර්ෂය සඳහා අවසන් ප්‍රතිඵලය ගණනය කරන්න. (ල. 06)

පිළිතුරු පත්‍රය - I කොටස

- 1 -(4) 2 -(2) 3 -(3) 4 -(3) 5 -(1) 6 -(1) 7 -(2) 8 -(4) 9 -(2) 10 -(1)
- 11-(4) 12 -(2) 13 -(3) 14 -(2) 15 -(3) 16 -(3) 17 -(3) 18 -(2) 19 -(4) 20 -(1)
- 21-(4) 22 -(1) 23 -(2) 24 -(2) 25 -(3) 26 -(2) 27 -(3) 28 -(2) 29 -(3) 30 -(2)
- 31-(1) 32 -(1) 33 -(4) 34 -(3) 35 -(2) 36 -(1) 37 -(2) 38 -(3) 39 -(4) 40 -(1)

(නිවැරදි පිළිතුරු ලකුණු 01 බැගින්)

II කොටස

- 01) i. මිනිස් අවශ්‍යතා හා වුවමනා සපුරාලීම පිණිස සීමිත සම්පත් භාවිතා කරමින් ලාභ ඉපැයීම, සමාජ සුභසාධනය හෝ වෙනත් කිසියම් අරමුණක් ඉටුකරගැනීම පිණිස භාණ්ඩ හා සේවා නිෂ්පාදනය හා බෙදාහැරීමේ නිරතවන ආයතන විශේෂය වේ.
- ii. කේවළ ස්වාමි ව්‍යාපාර
- iii. ඔව් ඔහුගේ සම්පූර්ණ නමින් හැර වෙනත් නමකින් ව්‍යාපාරය නම් කිරීම නිසා
- iv. මහන මැෂින්
- v. නිෂ්පාදන පිරිවැය ද්‍රව්‍ය පිරිවැය ශ්‍රම පිරිවැය වෙනත් පිරිවැය
- vi. රු. 9800 vii. රු. 2000 viii. රු. 2000 ix. රු. 13,800 x. රු. 690 (ලකුණු 02 x 10 = 20)
- 02) i. • භූමිය • ශ්‍රමය • ප්‍රාග්ධනය • ව්‍යවසායකත්වය
- ii. • අනපේක්ෂිත සිදුවීම් • ක්‍රියාවලි අවශ්‍යතා • වෙළඳ පොල වෙනස්වීම් • ප්‍රජා පරිසරයේ හා ජන ජීවිතයේ වන වෙනස්කම් • සංජානනය හෙවත් තේරුම් ගන්නා ආකාරය වෙනස්වීම • දැනුම පදනම්කරගත් සංකල්ප
- iii. • ව්‍යාපාරයේ සම්පත් ගනුදෙනුවල යෙදවීම • ගනුදෙනු අඛණ්ඩව සිදුවීම • අරමුණක් පැවතීම • අවදානමක් පැවතීම • මිල මත ගනුදෙනු සිදුවීම • ආර්ථික කටයුත්තක් වීම
- iv. • ආර්ථික කටයුත්තක් යෙදීම. • අවදානමකට මුහුණ දීම. • ගනුදෙනුවල නිරත වීම. • සම්පත් භාවිතා කිරීම තරගයට මුහුණ දීම
- v. • ආත්ම තෘප්තියක් ලැබිය හැකිවීම • කැපවීම මත ප්‍රතිලාභ භුක්ති විඳිය හැකිවීම • ස්වයං පෝෂිත බවින් යුක්ත වීම • ස්වාධීනව කටයුතු කළ හැකිවීම • පිලිගත හැකි පිළිතුරු වලට ලකුණු දෙන්න
- (ලකුණු 02 x 05 = 10)
- 03) i. • සීමිත සම්පත් ප්‍රමාණයකින් වුව ද ව්‍යාපාරයක් ආරම්භ කළ හැකි වීම. • දේශීය තාක්ෂණය වුවද භාවිතා කළ හැකි වීම • පාරිසරික වෙනස්වීම්වලට ප්‍රතිචාර දැක්විය හැකි වීම. • රජයේ විශේෂ දිරිගැන්වීම් ලැබීම. • සේවකයින් බදවා ගැනීමටත් පුහුණු කිරීමටත් පහසුවීම • පවුලේ ශ්‍රමය භාවිතා කළ හැකි වීම
- ii. යම් ආයතනයක කිර්යයන්හි නියැලීමේ දී ඊට අදාළ සුවිශේෂී ක්‍රමය හෝ තාක්ෂණය භාවිතා කිරීමට ව්‍යවසායකයකුට ඇති හැකියාව, දැනුම මෙන්ම පළපුරුද්දයි.
- iii. • මිනිස් අවශ්‍යතා හා වුවමනා සංකීර්ණ වීම • දැඩි තරගකාරීත්වයක් පැවතීම • පාරිබෝගිකයා බලවත්වීම / බුද්ධිමත් වීම • වේගයෙන් වෙනස්වීම් • භාණ්ඩ හා සේවා වෙළෙඳපොළේ සුලභවීම
- iv. • ගනුදෙනකරුවන් • සැපයුම්කරුවන් • තරගකරුවන් • ආදේශක නිෂ්පාදිත සැපයුම්කරුවන් • අනාගත ආයෝජිතයින්
- v. • නිමැවුම් කර්මාන්ත • ඉදිකිරීම් කර්මාන්ත
- 04) i. • සුවිශේෂී නව භාණ්ඩයක් හෝ සේවාවක් වීම • නිෂ්පාදිත ප්‍රභේදනය • වෙළඳ පොල හිඬුස • නවෝත්පාදනය (නිවැරදි පිළිතුරකට ලකුණු 02)

ii. ව්‍යාපාර අදහස් :-

- ව්‍යාපාර අදහස් සුලභ වීම.
- ව්‍යාපාර අදහස් විවෘතය
- ප්‍රායෝගිකව ක්‍රියාවට නැංවිය නොහැකිය.

ව්‍යාපාර අවස්ථා :-

- ව්‍යාපාර අවස්ථා සුලභ නොවේ.
- විවෘත්ත නොවේ
- ප්‍රායෝගිකව ක්‍රියාවට නැංවිය හැකිය

iii. • නිෂ්පාදනය අලෙවි කරගත හැකි ද යන්න • අවශ්‍ය සම්පත් පවතී ද යන්න • තරගකාරීත්වයට මුහුණදීමට හැකියාව පවතී ද යන්න • අවශ්‍ය අරමුදල් සපයාගත හැකි ද යන්න • නීතිමය බාධා පවතී ද යන්න

iv. • ව්‍යාපාරයක් ලෙස සංවර්ධනය කළ හැකි වීම • පරිසරයේ මතුවන අවශ්‍යතා සපුරාලිය හැකි වීම • අවශ්‍යතා මත පැණනගින වෙනස්වන වුවමනා සපුරාලිය හැකි වීම • තාක්‍ෂණය සමග ගැලපීම • තරගකාරීත්වයට සාර්ථකව මුහුණදීමට හැකි වීම

v. • තරගයේ ස්වභාවය කෙබඳුද • ඉපයුම ප්‍රමාණවත් ද • ප්‍රාග්ධන සපයාගන්නේ කෙසේද • පිහිටුවනු ලබන ස්ථානය කෙබඳුද • ව්‍යාපාරය සඳහා කෙතරම් කැපවිය හැකි ද • ඉලක්කගත පාරිභෝගිකයා කවරෙක්ද . (ලකුණු 2 x 5 = 10)

(05) i. • අවශ්‍ය ප්‍රමාණයට අරමුදල් සපයාගත නොහැකි වීම • අවශ්‍ය සම්පත් නිසිපරිදි නියමිත වේලාවට සපයාගත නොහැකි වීම • ව්‍යාපාරය සඳහා නිසි මග පෙන්වීමක් නොමැති වීම (ගැලපෙන පිළිතුරු වලට ලකුණු පිරිනමන්න)

ii. • වෙළෙඳපොළ විශ්ලේෂණය • යෝජිත ව්‍යාපාරයේ අලෙවිකරණ උපායමාර්ග • විකුණුම් ප්‍රරෝකතනය • අලෙවි ආදායම හා අලෙවි වියදම • අලෙවි ස්ථාවර වත්කම්

iii. • අලෙවි රථවාහන • අලෙවිය සඳහා භාවිතාවන උපකරණ (ගැලපෙන පිළිතුරු වලට ලකුණු පිරිනමන්න)

iv. • (ගැලපෙන ලෙස සකස් කරන ලද පිළිතුරු වලට ලකුණු පිරිනමන්න)

v. • අලෙවි කළමනාකරු • නිෂ්පාදන කළමනාකරු • මූල්‍ය කළමනාකරු • මානව සම්පත් කළමනාකරු (ලකුණු 02 x 05 = 10)

(06) i. • මූල්‍ය ගැටලු අවම කරගත හැකිවීම • ව්‍යාපාරය සඳහා අවශ්‍ය වන අරමුදල් නිගමනය කලහැකි වීම • ව්‍යාපාරයේ ලාභය හෝ අලාභය දැනගත හැකි වීම • ව්‍යාපාරයේ ඉපයු ලාභය ප්‍රමාණවත් ද යන්න ඇගයීමට හැකි වීම (ලකුණු 02)

ii. • වෙළඳ සම්‍යුක්තය සඳහා යන වියදම් . • ස්ථානය සංවර්ධනය සඳහා යන වියදම් • අමුද්‍රව්‍ය හා උපකරණ සොයා බැලීමට යන වියදම් • ව්‍යාපාර ලියාපදිංචි කිරීම සඳහා යන වියදම් • වෙනත් වියදම් (මෙහි දී ගැලපෙන පිළිතුරු වලට ලකුණු පිරිනමන්න) (ලකුණු 02)

දසුන්ගේ ව්‍යාපාරය

iii. පළමු වර්ෂය සඳහා ඇස්තමේන්තුගත මුදල් ප්‍රමාණ ප්‍රකාශය (1/2)

(1/2) මුදල් ගලා ඒම්			
අයිතිකරු යෙදවුම්	(1/2)	100 000	
අපේක්‍ෂිත අලවි ආදායම	(1/2)	90 000	
බැංකු ණය ගැනීම	(1/2)	50 000	
ණයගැති ලැබීම්	(1/2)	8 000	
මුළු මුදල් ගලා එම්			248 000
(1/2) මුදල් ගලා යාම්			
විදුලි බිල	(1/2)	5000	
ණයහිමි ගෙවීම්	(1/2)	10000	
සේවක වැටුප්	(1/2)	30000	
ගැනුම්	(1/2)	60000	
(1/2)ණය වාරික හා පොලී ගෙවීම්	(1/2)	35000	
ගොඩනැගිලි කුලිය	(1/2)	6 000	
මුළු මුදල් ගලා යාම්			(146 000)
කාලච්ඡේදය අවසානයේ මුදල් ශේෂය			(1/2) 102 000

(ලකුණු 06)

(05) i. ● පොදු අරමුණක් පැවතීම ● සීමිත සම්පත් භාවිතය ● සාමූහික සම්භන්ධතාවයක් පැවතීම ● ආර්ථික කටයුතු නියැලීම ● පුද්ගල කන්ඩායමක් ඒකරාශීවී සිටීම

(ලකුණු 02)

ii. ● වගකීම අසීමිත වීම ● නෛතික පුද්ගලභාවයක් නොමැති වීම ● අඛණ්ඩ පැවැත්මක් නොමැති වීම ● ලාභය හවුල්කරුවන් අතර බෙදී යාම

(ලකුණු 02)

iii.

රන්සිරි ව්‍යාපාරය

පළමු වර්ෂය සඳහා ප්‍රතිඵල ගණනය කිරීමේ ලේඛනය (1/2)

විකුණුම් ආදායම		(1/2) 300 000
(1/2) අඩු කළා:- සුළු නිෂ්පාදන පිරිවැය		
අමු ද්‍රව්‍ය පිරිවැය (1/2)	100 000	
ශ්‍රම පිරිවැය (1/2)	60 000	
වෙනත් නිෂ්පාදන පිරිවැය (1/2)	10 000	(170 000)
(1/2) අඩු කළා:- මුළු නිෂ්පාදන පිරිවැය		
විකිණීමේ හා බෙදාහැරීමේ වියදම් (1/2)	15000	
පරිපාලන වියදම් (1/2)	40000	
මූල්‍ය වියදම් (1/2)	20000	(75 000)
(1/2) ශුද්ධ ලාභය		(1/2) 55 000

(ලකුණු 06)